

Met z'n allen in bed

Kip ligt met 9 dieren in bed. Met wie liggen jouw kleuters wel eens in bed? Samen met een ouder, broer of zusje, neefje of nichtje, vriendje of vriendinnetje? Of hebben ze een hele rij knuffels?

Inclusief filmpje van het gelijknamige boek 'Met z'n allen in bed' voorgelezen.

Opdracht: Maak een reliëf van jezelf met een of meerdere mensen/dieren/knuffels onder een dekbed.

Doelen

- ◆ Met deze les kun je aansluiten bij **kerndoel 34**: uiten van gevoelens, wensen en opvattingen, **kerndoel 37**: gezin en gezinsleven, vriendschap, **kerndoel 26**: hoeveelheden tellen en **kerndoel 32**: opereren met vormen en patronen.
- ◆ De leerling weet wat een patroon is, kan een patroon herkennen in een afbeelding en kan met (eenvoudige) vormen een patroon maken.
- ◆ De leerling kan van klei een half ruimtelijk werkstuk maken door vanuit één stuk klei werken. De leerling kan door het vervormen van de klei, het werkstuk reliëf geven.
- ◆ De leerling speelt met het materiaal om het op verschillende manieren te kunnen hanteren.

Materiaal

Je hebt nodig voor klei: half ruimtelijk:

- grove chamotte of plasticine
- onderlegger
- spatels en prikkers

Wil je de klei na droging afwerken? Dan heb je nodig:

- plakkaat-, acryl- of waterverf
- potje water
- lyonse kwasten of penselen
- tissues
- mengbord (stukje karton)

Je hebt nodig voor onderzoek:

- het materiaal van de werkwijze
- evt. oefenvellen

Bijzonderheden:

- Wil je het prentenboek gebruiken? Zorg er dan voor dat je het eerder al een keer voorgelezen hebt.
- Combineer je de opdracht met een ruimtelijke werkwijze, gebruik dan als ondergrond een stevig stuk karton (bijvoorbeeld van een doos), maximaal A5-formaat.
- Combineer je de opdracht met een vlakke werkwijze (teken- of schildertechniek), zorg dan ook voor een schaar zodat de leerlingen deken of dekbed apart kunnen maken en over de figuren kunnen plakken.
- Combineer je de opdracht met een ruimtelijke werkwijze (klei of papier-maché), begin dan met het maken van de slapende figuren. Maak vervolgens een rechthoek, bewerk die met een patroon en leg tot slot de rechthoek (deken) over de figuren heen.

En verder

Boek:

- Met z'n allen in bed – Katrina Charman en Guilherme Karsten

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Met wie lig jij wel eens in bed? [Ouder(s), opa, oma broer, zus, neef, nicht, vriend, vriendin, knuffel, huisdier of nog anders]. Waarom is het fijn om met iemand samen in bed te liggen? [Gezellig, veilig, vertrouwd, warm]
 - Hoe ziet dat eruit, als mensen in bed liggen? Wat zie je wel en niet? [Bespreek dat je meestal alleen het hoofd en soms stukjes van de schouders en armen ziet]. Kijk nu eens naar de dekens en dekbedden. Welke verschillen zie je? [Ze hebben verschillende kleuren, sommige dekbedden zijn egaal van kleur, anderen hebben een patroon].
 - Hier zie je nog meer dekbedden met een patroon. Welke vormpjes worden herhaald voor een patroon? [Cirkels, driehoeken, hartjes, streepjes, vierkantjes].
4. Vertel op een uitnodigende manier de opdracht.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Ga tussen de leerlingen in zitten. Geef zelf de instructie uit het filmpje klei: half ruimtelijk.
2. Doe voor hoe je van klei een half ruimtelijk werkstuk kunt maken. Terwijl de kleuters hun eigen werkstuk maken, probeer jij met je eigen klei van alles uit. Ben enthousiast over je ontdekkingen en kijk welke kleuter de technische voorbeelden oppikt.
3. Laat de leerlingen zelf experimenteren. Zo onderzoeken ze al spelend de techniek en passen die toe op de opdracht.
4. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Je hebt het materiaal al op verschillende manieren uitgeprobeerd. Heel goed. Kan je nog iets anders met het materiaal doen?
 - Deze bewerking is leuk bedacht. Hoe ben je op dat idee gekomen?
5. Wanneer er voldoende is geoefend leg je de opdracht nogmaals uit. Eerst maken ze de mensen/knuffels/dieren.
6. Wanneer de mensen/dieren/knuffels zijn gemaakt doe je voor hoe je de deken maakt. Oefen met het maken van patronen. Laat zien hoe je dat op verschillende manieren kunt doen en stimuleer de kleuters om ook van alles uit te proberen.
 - Het is de kunst om je werkstuk uit één stuk te maken. Zal ik dat nog eens voordoen?
 - Welk onderdeel vind je nog niet helemaal goed gelukt? Hoe kun je dat verbeteren?
 - Welke vormen wil jij gebruiken voor een patroon?
 - Is de afstand tussen de vormen steeds gelijk? Hoe kun je dat verbeteren?
7. Wanneer het werkstuk helemaal droog is, kan het gebakken worden in de oven en/of beschilderd met verf.

Evalueren

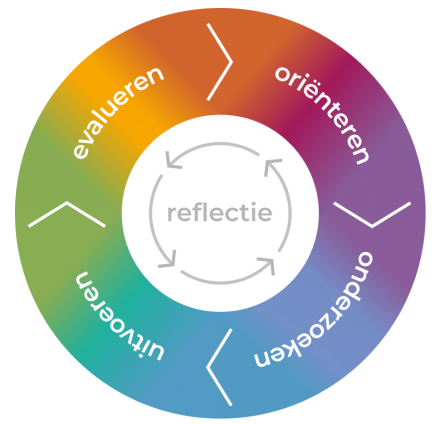
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Wie ligt hier in bed?
In welk bed liggen de meeste mensen/dieren/knuffels?
In welk bed zou jij wel willen kruipen? Vertel eens?
- ◆ Bij welk patroon is de afstand tussen de vormen steeds gelijk?
Bij welk patroon zijn twee verschillende vormen gebruikt? Wijs eens aan.
Bij welk patroon zijn de vormen gelijk, maar de kleuren verschillend?
- ◆ Wat vond je lastig aan het werken vanuit één stuk klei? Wie heeft daar een oplossing voor?
Wijs eens een werkstuk aan waarin de klei op veel verschillende manieren bewerkt is. Benoem ze eens.
- ◆ Wat heb je ontdekt met het materiaal?
Wie heeft er nog iets anders ontdekt?

Spelen met lesfases en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- Teken- en schildertechnieken
- Stempelen
- Knippen/plakken papier
- Boetsen met klei
- Plastisch vormgeven met papier-maché